

Skinnskattebergs kommun

**Kommunens hantering av räkenskaps-
sammandraget (RS)**

Revisionsrapport

KPMG AB
Offentlig sektor
10 februari 2015
Antal sidor: 5

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	1
3.	Syfte	1
4.	Avgränsningar	1
5.	Revisionskriterier	1
6.	Metod	2
7.	Projektorganisation	2
8.	Oberoende och integritet	2
9.	Resultatet av granskningen	2
9.1	Kommunens instruktioner och information	3
9.2	Rapporteringsrutiner och tidsplaner samt kvalitetssäkring av exempelvis fördelningsnycklar, nyckeltalanalyser och uppdateringar från SCB	3
9.3	Ansvarsfördelning	3
9.4	KPMGs kommentarer	4

1. Sammanfattning

På uppdrag av Skinnskatteberg kommuns revisorer har vi genomfört en granskning av kommunens hantering av räkenskapssammandraget (RS). Våra viktigaste slutsatser:

- Det finns ingen skriftlig dokumentation kring RS arbetet. (avsnitt 9.1)
- Det finns ingen rutin för att kvalitetssäkra inlämnade uppgifter, vare sig gällande driftsredovisningen eller använda fördelningsnycklar. (avsnitt 9.2)
- Det finns ingen organisation för att upprätta RS. (avsnitt 9.3)

Vi ser allvarligt på att kommunen saknar rutiner för hanteringen av RS då dessa uppgifter är en viktig beståndsdel i olika ekonomiska nyckeltal som ligger till grund för riktade utjämningsbidrag. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ger verksamheterna i uppdrag att säkerställa rapporteringen av RS och att skriftliga rutiner upprättas för samtliga delar i processen. (avsnitt 9.4)

2. Bakgrund

Vi har på uppdrag av Skinnskattebergs revisorer fått i uppdrag att granska kommunens hantering av räkenskapssammandraget.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens hantering av RS fungerar på ett ändamålsenligt sätt genom att fokusera på:

- Instruktioner och information
- Rapporteringsrutiner och tidsplaner samt kvalitetssäkring av exempelvis fördelningsnycklar, nyckeltalsanalyser, uppdateringar från SCB.
- Ansvarsfördelning.

4. Avgränsningar

Granskningen omfattar de verksamheter som är delaktiga i inrapporteringen av RS, direkt eller indirekt, till SCB.

Granskningen avser kommunstyrelsen.

5. Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om rutinerna/verksamheterna uppfyller:

- Kommun Bas-13

- SCB's instruktioner
- Fullmäktigebeslut

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.

Rapporten har saklighetskontrollerats av ledande ekonomer vid koncernkontoret;

- Helena Tengbert, ekonomichef
- Mikael Sund, ekonom

7. Projektorganisation

Ansvarig för granskningen har varit Therese Andersson, auktoriserad revisor under ledning av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8. Oberoende och integritet

Vi har i enlighet med Skyrevs rekommendation nr 2 prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

9. Resultatet av granskningen

RS är en årlig insamling från SCB av ekonomiska och verksamhetsmässiga uppgifter från samtliga kommuner. Uppgiftsskyldighet för en kommun att inlämna en årlig rapport av ekonomiska uppgifter föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Syftet med RS är att på kommun- och riksnivå ge en tillförlitlig information om kommunernas ekonomi, både nuläge och utveckling. RS har stor betydelse för olika användningsområden på nationell, internationell och kommunal nivå och är lagstadgad.

Kommunernas verksamheter kostar ca 500 miljarder kronor årligen. Den inbegriper verksamheter som vård, omsorg, skola och infrastruktur. De uppgifter som kommunerna lämnar till RS är av stor betydelse som underlag för utvärdering, prioritering och förbättring av kommunernas verksamhet. Uppgifterna används ofta som underlag till beslut och kunskapsuppbyggnad.

RS-uppgifterna ingår som en del i beräkningarna av Sveriges ekonomiska tillväxt och den offentliga sektorns sparande och bruttoskuld enligt EU:s konvergenskriterier.

Finansdepartementet använder RS som underlag till vårpropositionen, budgetpropositionen, den årliga skrivelsen från regeringen till riksdagen om utvecklingen till den kommunala sektorn samt till diverse underlag till den politiska ledningen. Underlag från RS används på kommunnivå och nationell nivå. RS används också till den kommunala kostnadsutjämnings och LSS utjämnings.

I systemet för kommunalekonomisk utjämnings görs årliga beräkningar för dels kommuner, dels landsting. Huvudbeståndsdelar är en till största delen statligt finansierad inkomstutjämnings och en inomkommunal kostnadsutjämnings. Syftet med utjämningsystemen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommunsektorn att bedriva sin verksamhet.

Uppgifter från räkenskapssammandraget används i kostnadsutjämnings för kommuner. Kostnadsutjämnings utjämnar för kostnader som kommunen inte själva kan påverka. Med hjälp av mätbara och objektiva faktorer beräknas ett strukturellt mått på skillnader i förutsättningar och behov. De uppgifter från RS som används i kostnadsutjämnings är nettokostnad (rikstotal) omräknat till kronor per invånare för följande verksamheter: förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, barn- och ungdomsvård, övrig individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och kollektivtrafik.

I avsnitt 9.1 – 9.3 nedan framgår hur RS hanteras i Skinnskattebergs kommun. Avsnitt 9.4 redovisar våra kommentarer och rekommendationer kring hanterings.

9.1 Kommunens instruktioner och information

Vi har genomfört en intervju med ekonomichef och ekonom på Skinnskattebergs kommun där det framkom att det saknas både instruktioner och annan information om hur arbetet med RS ska gå till inom kommunen. Det finns heller ingen enligt dem informell rutin för kommunens arbete med RS.

9.2 Rapporteringsrutiner och tidsplaner samt kvalitetssäkring av exempelvis fördelningsnycklar, nyckeltalanalyser och uppdaterings från SCB

Till följd av avsaknaden av instruktioner finns heller inga rapporteringsrutiner eller tidsplaner. Det finns ingen rutin för att säkerställa att fördelningsnycklarna är korrekta och uppdaterade.

Det lyftes fram att arbetet med RS har skett delvis med hjälp av inhyrd konsult, vilket i sig inte är fel. Dock är det viktigt att kommunen förstår och tar ansvar för de siffror som ligger till grund för arbetet.

9.3 Ansvarsfördelning

Det saknas en organisation för arbetet med RS och det finns ingen uttalad ansvarig för arbetet med RS. I samband med personalavgångar har även kunskapen kring RS tidigare år försvunnit ut från organisationen vilket visar på en svaghet när det även saknas skriftliga rutiner och arbetssätt.

9.4 KPMGs kommentarer

Utifrån det som framkommit är vår starka rekommendation att kommunen snarast startar ett arbete med att ta fram skriftliga rutiner. Nedan har vi tagit fram ett antal punkter som kan ligga till grund för kommunens fortsatta arbete med RS.

- Utse samt uppdatera kontaktpersonerna till SCB
- Ha ett uppstartsmöte med involverade personer.
- Utse en huvudansvarig person i kommunen för RS arbetet som ansvarar för samordning etcetera.
- Upprätta en intern tidplan för arbetet med RS.
- Delegera ifyllandet av flikarna för respektive flik som inte ingår i huvud-RS, d.v.s. flikarna "Äldre och personer med funktionsnedsättning", "IFO" och "Pedagogisk verksamheten".
- Se över instruktionerna från RS årligen avseende nyheter. Anvisningar och blankettexempel läggs ut på uppgiftslämnarsidan av SCB under november månad. Detta är viktigt för att i tid fundera kring möjligheterna för kommunen att ta fram och förbereda uppgifterna som efterfrågas.
- Se över fördelningsnycklarna som tillämpas för att fördela kostnader och intäkter mellan verksamheter etcetera, dels i driftsfliken, men även i flikarna avseende "Äldre och personer med funktionsnedsättning", "IFO" och "Pedagogiska verksamheten". Fördelningsnycklarna bör gås igenom och uppdateras kontinuerligt så att fördelningen motsvarar kommunens verksamhet i dagsläget.
- Involvera verksamhetschefer i tid för att kunna utforma lämpliga fördelningar.
- Se till att kommunen har en motpartsredovisning som ger kommunen förutsättningar att enkelt söka ut uppgifter till motpartsfliken i RS.
- Ett problem som SCB gett uttryck för är att kommunerna har olika redovisningsprinciper för fördelning av kommunens gemensamma kostnader på olika verksamheter. För att minimera det mätproblemet ingår i formuläret för kommunernas RS numera en automatisk fördelningsnyckel för gemensamma kostnader. Vi rekommenderar att kommunen säkerställer att denna används och inte enligt schablon.
- Om kommunen väljer att utveckla en egen fördelningsnyckel av kommungemensamma kostnader eller tillämpa SCB-nyckeln i sin helhet eller delvis för att fördela ut kostnaderna i driftsfliken, bör denna årligen ses över och uppdateras.
- Se över om man under året lagt upp nya verksamheter eller konton i kontoplanen och hur dessa ska kategoriseras i RS.
- Se över SCBs definitioner i RS. Exempelvis av olika verksamheter och motparter.

- Löpande avstämning för att säkerställa att konton används på korrekt sätt.
- Kommunen bör årligen bevara de felmeddelanden som SCB sänder ut i samband med inlämnandet av RS. Dessa felmeddelanden är ett stöd för kommunen att förebygga och vidta åtgärder för fel som upptäcks av SCB.

Glöm inte heller bort att informera politiken och verksamheten om att denna rapportering är viktig för kommunen.

KPMG dag som ovan

Therese Andersson
Auktoriserad revisor

Camilla Karlsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor